

Sermones notabiles magistri alberti ordinis predicatorum de tempore et de sanctis per totius anni circulum incipiunt feliciter in domino...

PROLOGVS

Quoniam veritatis testimonio seruus iutilis quod talentum domini commendabitur lucris non expofuit sed terris infodit. vitupatur. talento priuatur. et in exteriores tenebras ubi fletus est et stridor detum legatur. Timens et ego si idipsum primo dicit talentum quod a domino recepi ad fructum aiarum non erogare. quod videlicet propter hoc animaduersioni diuinitatis tanquam malus et piger seruus cum verecundia subiacerem. quorundam amicorum diuinitatis precibus inuitatus. quosdam sermones de tempore et festis sanctorum per anni circulum compilavi. auctoritates sane obscuras et incertas per industriam biblie delinquens. Illas autem assumens que ad instructionem magis competerent simplicium laycorum. Quocirca peto suppliciter ne scripturarum scientia diuites qui et magno cordis thesauro. magna et preciosa dona perferunt. et in ecclesie gazophylacium mittunt. ne inquit michi indignetur pauperculo si cum paupercula vidua duo minuta preciam. proferam cum deo gratum sit et acceptum ut in tabernaculo eius offerat unusquisque quod potest. Alij aurum et argentum et lapides preciosos. Alij bissum et purpuram et cotinum offerunt. et iam actum. quoniam bene agitur si obtulerint pelles arietum et pilos caprarum. Habundantes igitur et delicati qui depuratum granum esuriunt magnorum doctorum

scripta transcribunt. iumentis autem simplicibus huius opusculi paleas in paleas dimittant. Hic etiam qui hoc opusculum sunt suscepturi de sermonum plenitudine non conquerantur. Poterunt enim si eis placuerit una vice vel unum. vel duo membra populo pronuntiare et cetera in tempus postmodum reservare

Sermo primus

Dominica prima aduentus domini

Ecce rex tuus tibi mansuetus sedens super asinum et pullum filium subiectionis. Quatuor sunt principaliter habenda. Primum est quis sit iste rex cuius aduentus annuntiatur. Secundum est quod sit filia sion cuius regis aduentus demonstratur. Tercium est in quali equitatu equitator recte dicatur. Quartum est propter quod aduenturus esse astruitur. De primo notatur quod rex iste est filius dei cui tradidit deus pater regnum. De isto rege dicitur danieli. vii. Aspiciebam in visione noctis. et ecce cum nubibus celi quasi filius hominis veniebat. et usque ad antiquum dierum pervenit. et in conspectu eius obtulerunt ei. et dedit ei potestatem et honorem et regnum. et omnes populi tribus et lingue serviunt ipsi. Potestas eius potestas eterna que non auferretur. et regnum eius quod non corrumpetur. Ecce daniel qui fuit multis annis antequam christus nasceretur. predicat eius amabilem incarnationem. necnon et gloriosam ascensionem eiusdem. Incarnationem predicat ubi ait. Aspiciebam in visione noctis. et ecce cum nubibus celi. quasi filius hominis veniebat. Unde dicit. Aspiciebam

In visione noctis. q̄ omnes visiones
p̄phaz q̄s viderūt in via erāt qua
si visiones noctis resp̄ctū illarū que e
runt in p̄cia. Tūc em̄ hic limpide vi
derēt deū. ibi tū multo limpidi⁹ vide
bit. Vidit ergo cū nubibz celi filium
hois venientē. Per nubes celi cari
tas et veritas intelligūt. Ne nēpe
distillāt nobis torē diuine misericor
die. Cum istis itaqz nubibus filius
hois v̄it. q̄ veritas et caritas dei fili
um efficaciter ad hoc duxerūt vt fi
lius v̄ginis fieri dignaret. Promi
sit em̄ hoc p̄ caritatē ⁊ exsoluit p̄ veri
tatē. Rubeus etiā fuit ip̄a virgo ma
ria p̄ quā dñs v̄it in mūdū. De hac
nube dixerat p̄sa. xix. Ecce dñs ascē
dit sup̄ nubem leuē et igredit̄ egip
tū. Rubeus igit̄ est b̄tā maia que plu
uiā diuine gl̄e pluit toto mūdō. Hec
leuis fuit qm̄ credit̄ in v̄tero m̄is
fuisse sanctificata. p̄p̄ quod nunq̄
pondere aliau⁹ p̄ci fuit aggrauata.
Hanc ergo dñs ascendit p̄ assumptio
nem nostre carnis. et sic ingressus
est in egip̄tū p̄ quā mūd⁹ iste figu
ratur. Egip̄tus itaqz tenebre vel me
ror interpretatur. Tūc em̄ tenebre igno
rācie dei fuerūt in impijs. et meror
magnus erat in iustis qui aduentū
xp̄i cum m̄ltis lacrimis expectabāt.
Veniens aut̄ xp̄c ⁊ impiorz tenebras
p̄ semetip̄m illustrauit. et merorem
iustoz pia consolacōe placauit. Da
niel etiā ascensionem filij dei p̄dicat
vbi ait. Et vsqz ad antiquū dierum
puenit. et in cōspectu eius obtulerūt
illū. Per antiquū dierz deus pater
intelligitur ad quē xp̄c venit in ascē
sione. Humilitas em̄ et obed. ēcia ip̄i

filij dei p̄ quas subieāt mortē. mor
tem autē crucis. obtulerūt eum cum
gloria deo patri qui dedit ei potesta
tem et honorē et regnū. Potestas
autē eius non auferet̄. et regnū ei⁹
nō corrūpetur. Et nobis dñs vt ad
istū regem transire mereamur. De
sc̄do nota q̄ p̄ filiam syon q̄libz fide
lis aia designat̄. Syon quippe int̄
pretatur mandatū vel speculū. Debet
igitur aia filia esse mādati et specu
li. Tūc autē efficitur filia mandati cū
adimplet ea mādata que deus sibi
mādauit. Sicut em̄ filia obedit m̄i
ita et aia debet obediē mādatis. Vñ
Ecclesiastes xij. Deū time et mādā
ta eius obserua. hoc ē cis homo. Et
licet pluima sint mandata dñi que
ab oi hoie sunt obseruanda. nos tū
ad presens sex tāgemus q̄ dñs ubz
obseruari. Dicitur em̄ mathei xix. q̄
quidam adolescens accedēs ad ihe
sū. ait illi. Magister bone. quid boi
faciam vt habeā vitam eternā. Re
spondit ei ih̄s. Di vis ad vitā in
gredi serua mādata. Dicit ille. que
Ih̄s autem dixit. Honora p̄c̄z tu
um et m̄rē tuam. ⁊ diliges p̄mū
tuū sicut teip̄m. Non homicidū facies
non adulterabis. nō furtum facies
Non falsum testimonium dices. Et
nota q̄ in verbis p̄missis dominus
quatuor inibet et duo iubet. Pri⁹
inibet corporalem lesionem. ibi nō
homicidū facies id est nullum ho
minem in corpore suo ledas. De
cundo prohibet corporum coquina
tionem. ibi non adulteraberis. i. nez
tuū neqz cuiuslibz aliarū viri siue
seie corpus p̄ luxuriam coquinabis

Tercio utat rex ablationem. ibi
 nō firu facies idest nulli hoi res su
 as. vel p furtū. vel p rapiaz. seu p v
 surā. seu alio qāqz mō iniuste surri
 piat. **Q**uarto pphibz fame deteioz
 racōz ibi. **N**ō falsū testimoniū dices
 idest nlli bonā famā detractioibz tu
 is et medacijs minuas vel corrodas
Iuliet etiā duo. **P**rimū ē vt ho
 norē pntibz a maioribz nris ipēdam⁹
 ibi honora prēm tuū et mēz tuā. id
 ē. **O** tu adolefcēs. pā tuo et cuilibet
 seniori reuēciā exhibeas et honore
 Tu etiā iuuenaila. mēz tuā et aliā
 quālibz bonam mēonā honoraē nō
 omittas. **S**ecūdo vt de pntibz nris
 et de qbusdā primis nris egētibus
 curā habeam⁹. i. diliges primū tuū
 sicut teipm. i. sicut i sustitūcōe a pau
 pē. appriy corpis negligēs n existis
 ita etiā pntū tuoz a alioz paupm
 nō ot liuiscas s nēitates eoz a iopi
 as tuis subleuaē eleōsinis non desi
 stas. **I**git aia q her sex mādātā ad i
 pleuit fideliter. dicit filia sion. i. fili
 a mādatoz dei. **E**rit etiā her filia
 speauli. i. ihu xpi. **I**pse em est speau
 lū sine macula. sicut dicit sa. vij. **E**t
 in hoc speaulū angeli cōtinue deside
 rāt pspicere. sicut ait petr⁹ j. i. **I**git
 filia sion hoc ē aie mādatoz dei ob
 seruatrici. dicit ab āgelis cū trans
 migabit a corpe. **E**cce rex tuus venit
 tibi māsuet⁹ quasi dicat ei. **O** aia.
 qz regis eterm obseruasti mādātā
 semp eū circa te senties mansuetū
De tercō nota q iste rex quādo uenit
 in mūdū uenit i hūili eqtatura. uide
 licet in asina et filio eius. **N**ū dicit i
 euāgelio. sedēs sup asinā et pullū fi

liū subiugalis. **P**er asinā intelligit
 laboriosa et hūilis ac cōtēptibilis
 caro xpi. sicut enim asina multos
 labores sustinet. ita et caro xpi plu
 rimos ppter nos est passa labores
Unde dicit psa. liij. **V**ere lāguores
 nostros ipe tulit. et dolores nros ip
 se portauit. **S**icut em asina nō ha
 bet differēciā inē onera siue vilia
 sint vel hoēsta. s. qualecūqz onus si
 bi ipositū fuerit illud portat. **I**ta etiā
 caro xpi non tm honesta. s. et vilia
 onera tolerauit **U**nde dicit psa. liij.
Dñ⁹ posuit i eo iniquitates oim nroz
 a certe nichil ē vili⁹ q iniquitates qz
 id ē quāz penā dñs p nob in cruce
 ptulit. **I**udei quoqz satis vilia onēa
 imposuerūt huic asine. i. carni xpi.
 videlicet. spūta sua. **C**ristū siquidē
 conspuerūt sicut testatur matheus
 et marcus. **P**reterea asina est aial
 cōtēptibile. sic etiā xpus. qz tam hu
 milis fuit. ppter ea cōtēpnebatur
Nū dicit ysaias xliij. **Q**z xpus qua
 si leprosus esset. et oim virorum no
 uissimus despectus erat. et p michi
 lo reputatus. **D**e quarto nota q
 rex id ē filius dei uenit vt saluaret.
Unde dicitur in euāgelio. **V**enit ti
 bi id ē ad salutē tuā māsuetus id est
 tractabilis atqz benign⁹. **H**inc etiā
 ipe fili⁹ dei dicit. **J**o. iij. **N**ō misit de⁹
 filiū suū in mūdū vt iudicet mūdū
 s vt saluaret mūd⁹ p ipm. **D**e hoc
 etiā dicit zach. ix. **E**xulta filia sion
 iubila filia iherlm. ecce rex tu⁹ uenit ti
 bi iust⁹. a saluator. ipe paup a ascē
 dens super asinum. et super pullum
 filium asine. **P**er filiam syon vt su
 pra expositū est fidelis aia designat

que etiam p filiam iherusalem figu-
ratur. **I**hrlm q̄ppe timor pfect⁹ inter-
pretatur. Debz igit aia cuiuslibz xp̄ia
in filia esse pfecti timoris. ut scz deū
timeat. nō tantū p̄ hoc ne i gehē-
ne tormēta mittat. s; pot⁹ ob hoc ne
dulcis eius facies amittat. Nō solū
em aia debz deū timere tanq̄ iudicē
seuerissimū. s; etiā tanq̄ p̄ez carissi-
mū et sponsū dulcissimū. Huic ergo
aie dicit⁹ ut exultet et iubelet. q̄ rex
suus. i. ih̄sus wit in mundū iust⁹ sal-
uator et ip̄e paup. Nōbilit̄ ista ca-
de xp̄o dicitur. scz q̄ est iustus et sal-
uator et paup. Iustus em vocat⁹. q̄
ad hoc wit ut nulli iniuriaretur. imo
ut quilibz p eū saluaret. S; ne di-
cāt paupes ip̄e saluabit dītes. nos
nō audem⁹ a p̄piare ad ip̄m. Prop-
tea adiūgit. et ip̄e paup ne scz pau-
peres eū fugiant. s; fiducialiter ad
eū confugiāt. similia q̄ppe ad sibi si-
milia congregātur. **N**ū dicit eccl̄e.
xiii. Omne aial diligit sile sibi. Ois
caro ad sibi silez coniūgetur. et ois
caro sibi simili sociabit. Voluit ergo
xp̄c esse paup ut paupes eū dilige-
rēt. et ad ip̄m cū fiducia confugerēt.
Auscipiam⁹ igit carissimū aduē-
tum dñi cū tota mentis deuotione. q̄
sicut dñs olim wit in mundū ut mū-
dus saluaretur p ip̄m. ita adhuc an-
nuatim dñs aduentū suū nobis rep̄-
sentat. ut p hoc nobis inuat q̄ pat⁹
est nos saluare ab oibz iniquitatibz
nostris. si tamen p verā penitēciā
ad ipsius clemēciā conuertamur.
Rogate ergo dominū ut sic aduentū
sui filij cū mansuetudine venientis re-
neremur. ut etiā in aduētū illo qñ

iudicaturus viet ip̄i collectemur. **Q**s
nobis p̄stare dignetur qui sine fine
viuit et regnat deus p oia. se. se.

Simo. scds.
Dominica scda

Que videbūt filium hois veniē-
tem in nubibz cū potestate magna a
maiestate. **N**ota q̄ quadruplex ē
aduentus dñi. Prim⁹ fuit in virgis
vter. **S**cds in mundū. Tercius est
in cor hūanū. Quartus erit ad iudi-
ciū. **I**n vterū virginis vit ut carne
hūana indueretur. **I**n mundū venit
ut p suū sanguinē genus hūanū re-
dimeretur. **I**n cor hois venit ut p eū
a suis languoribz subleuet. **A**d ius-
diciū venit ut ventitabro iudiciarie
sentencie granū a palcis separaretur.
Omissis autem tribus alijs aduen-
tibus ad presens de redēptione hūa-
ni generis aliq̄ breuē t̄agem⁹. **N**ū-
tria principaliter sūt hic nōnda. **P**ri-
mū est qd signū ad istam redemptio-
nē concurrerit. **S**cdm est a quibus
et p que homo redēpt⁹ extiterit. Ter-
ciū est quid redēptionē in cruce factā
secutum fuerit. **D**e p̄mo nota q̄ mlti-
plex signū in redēptione hominis ac-
currit. **D**e his signis dī in p̄nti euan-
gelio. **E**rūt signa i sole et luā et stel-
lis. et in ter p̄ssu. gē. et. **P**er solem
intelligit⁹ ip̄c dei fili⁹. **I**p̄c em est sol
iusticie sicut dicit **malache iiii.** **I**n
hoc sole signū magnum apparuit. q̄
videlicet obscuratus fuit sicut p̄dix-
erat **iohel scdo.** **S**ol conuertē in
tenebras. **N**onne sol iste reputatio-
ne iudeoz cōuersus fuit in tenebras
qñ velat⁹ fuit. et post relationē pr-
cuss⁹ et colaphizat⁹. **D**ictūqz fuit ei